

1. Un fascicul de lumină paralel este incident perpendicular pe un ecran opac. Notăm cu C cercul care delimitează zona luminată de pe ecran. O lentilă subțire biconvexă din sticlă (având razele de curbura egale), cu diametrul d și distanța focală f , este plasată în interiorul fasciculului, cu axa optică principală paralelă cu fasciculul și la distanța $D = 2f/3$ de ecran (*figura 1*).

- Calculează aria suprafeței neluminate de pe ecran, aflată în interiorul conturului C .
- Se taie lentila după un plan ce include axa optică principală, iar cele două jumătăți se plasează astfel încât se suprapun având aceeași axă optică principală; sistemul optic astfel format se introduce în interiorul fasciculului, cu axa optică principală paralelă cu fasciculul și la aceeași distanță D de ecran. Calculează aria suprafeței neluminate din interiorul conturului C (*figura 2*).
- Fără a schimba poziția sistemului optic, se umple spațiul dintre lentile cu un lichid transparent cu indicele de refracție n' . Cunoscând indicii de refracție al sticlei, n , calculează n' știind că după introducerea lichidului, ecranul este luminat uniform în interiorul conturului C .

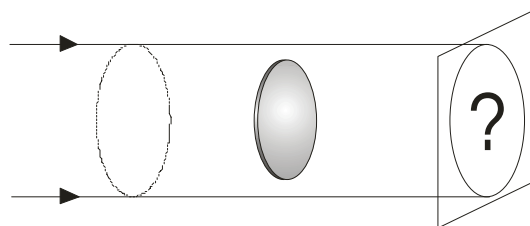

Figura 1

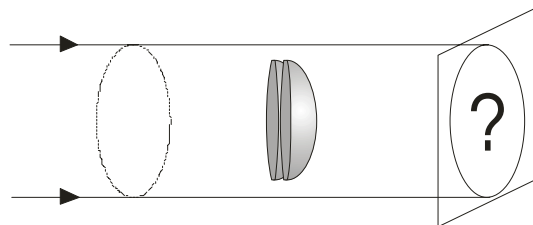

Figura 2

2. Se consideră corpurile: **A** – un corp rigid de masă m_1 , **B** un furtun nedeformabil de masă m_2 și lungime ℓ , **C** – un fir ideal, **D** – un dinamometru cu masă neglijabilă, **S** – un scripete ideal. Cu aceste corpuri sunt realizate, pe rând, sistemele din *figurile 3 și 4*.

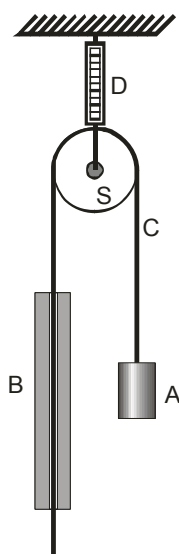

Figura 3

- Se consideră sistemul mecanic din *figura 3*. Firul C este trecut prin interiorul furtunului B . Lăsând libere corpurile A și B , se constată că ambele coboară accelerat, iar dinamometrul indică în acest timp forța F . Considerând $m_1 > m_2$, calculează accelerația relativă a corpului A față de corpul B .
- Se consideră sistemul mecanic din *figura 4*. Firul C este legat de capătul din dreapta al furtunului. Furtunul se mișcă cu frecare pe planul orizontal, coeficientul de frecare la alunecare fiind μ . Calculează accelerația sistemului și tensiunea din firul C .
- Reprezintă grafic tensiunea elastică $T = T(x)$ unde x este distanța față de capătul din dreapta al furtunului.

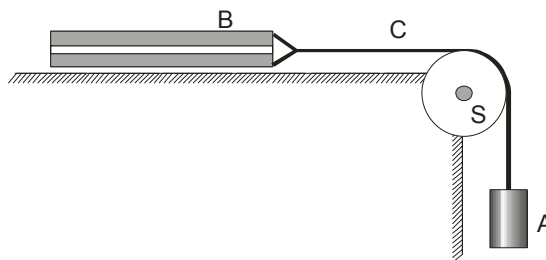

Figura 4

- Fiecare dintre subiectele 1, 2, respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
- În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.
- Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
- Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
- Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.

Olimpiada de Fizică
Etapă pe județ
4 martie 2006
Subiecte

Pagina 2 din 2

3. O oglindă sferică concavă cu raza de curbură $R = 40$ cm, umplută cu apă ($n = 4/3$), se află pe o suprafață orizontală. Se notează cu **V** vârful oglinzii.
- a) Demonstrează că sistemul optic astfel obținut este echivalent cu o oglindă sferică concavă cu raza de curbură $R_e = \frac{R}{n}$.
- b) O libelulă zboară orizontal, la înălțimea $h = 60$ cm, cu viteza $\vec{v} = \text{const.}$, $v = 3$ cm/s (dreapta suport a vitezei intersectează axa optică principală a oglinzii). La momentul inițial, libelula se află în punctul **S**, dreapta **SV** făcând unghiul $\alpha = 6^\circ$ cu verticala ($\tan \alpha \cong \alpha$, α în radiani). Calculează după cât timp distanța dintre libelulă și imaginea sa dată de sistemul optic este minimă și valoarea acesteia.

*(Subiect propus de prof. Constantin Rus – Colegiul Național „Liviu Rebreanu”, Bistrița;
prof. Dorel Haralamb – Colegiul Național „Petru Rareș”, Piatra Neamț)*

-
1. Fiecare dintre subiectele 1, 2, respectiv 3 se rezolvă pe o foaie separată care se secretizează.
  2. În cadrul unui subiect, elevul are dreptul să rezolve în orice ordine cerințele a, b, respectiv c.
  3. Durata probei este de 3 ore din momentul în care s-a terminat distribuirea subiectelor către elevi.
  4. Elevii au dreptul să utilizeze calculatoare de buzunar, dar neprogramabile.
  5. Fiecare subiect se punctează de la 10 la 1 (1 punct din oficiu). Punctajul final reprezintă suma acestora.